

پادشاهی و ایدئولوژی در دنیای اسلامی - مغولی

(چالش سرورعت سیاسی - مذهبی میان فرمانروایان ایران

با مه‌الک مصر: از ایلخانان تا تیمور)

نمونه

آن. اف. برادبریج

ترجمه

جواد عباسی

تهران، ۱۳۹۹

پژوهشکده تاریخ اسلام

پادشاهی و ایدئولوژی در دنیای اسلامی - مغولی

نویسنده: آن. اف. برادبریج

مترجم: جواد عباسی

ناشر: پژوهشکده تاریخ اسلام

مدیر نشر: خلیل قویدل

ویراستار: ملیحه سرخی کوهی خیلی

چاپ اول: ۱۳۹۹

شمارگان، ۵۰۰

چاپ و صحافی: چاپ تقویم

ردیف انتشار: ۹۲

۴۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۹۸-۶۴-۷

حقوق برای پژوهشکده تاریخ اسلام محفوظ است

خیابان ولیعصر (عج) خیابان عباسی، ر.ا خیابان رستگاران، شهروز شرقی، شماره ۹

تلفن: ۰۲۱-۸۸۶۱۶۸۶۱ / فاکس: ۸۸۶۷۶۸۶۰

web: www.etaab.ir

سرشناسه	برادبریج، آن اف.
عنوان و نام پدیدآور	Broadbridge, Anne F.
مشخصات نشر	پادشاهی و ایدئولوژی در دنیای اسلامی - مغولی: چالش مشروعیت سیاسی - مذهبی میان فرمانروایان ایران با ممالیک مصر: از ایلخانان تا تیمور / نوشته آن اف. برادبریج؛ ترجمه جواد عباسی.
مشخصات ظاهری	تهران: پژوهشکده تاریخ اسلام، ۱۳۹۹.
شابک	۳۱۴ ص: جدول، نمودار.
وضعیت فهرست نویسی	۴۰۰۰۰ ریال: 7-64-7398-600-978
یادداشت	فیا
یادداشت	عنوان اصلی: Kingship and ideology in the Islamic and Mongol worlds, 2008.
یادداشت	کتابنامه: ص: [۳۹۲] - ۳۰۶.
عنوان دیگر	نمایه.
موضوع	چالش مشروعیت سیاسی - مذهبی میان فرمانروایان ایران با ممالیک مصر: از ایلخانان تا تیمور.
موضوع	ایدئولوژی - کشورهای اسلامی - تاریخ - از آغاز تا ۸۷۹ ق.
موضوع	ایدئولوژی - آسیای مرکزی - تاریخ - از آغاز تا ۸۷۹ ق.
موضوع	Ideology -- Asia, Central -- History -- To 1500
موضوع	Asia, Central -- Foreign relations -- Islamic Empire
شناسه افزوده	عباسی، جواد، ۱۳۴۶ بهمن - مترجم
شناسه افزوده	پژوهشکده تاریخ اسلام
رده بندی کنگره	DS۲۶/۸۵
رده بندی دیویی	۹۰۹/۰۹۷۶۷۱
شماره کتابشناسی ملی	۷۳۳۶۴۵۵

سخن اول

تاریخ هر امت و جامعه‌ای بیانگر فرهنگ و تمدن آن است. به همین دلیل، علم تاریخ در میان علوم، جایگاهی ویژه یافته است. جامعه اسلام به عنوان یک امت جهانی، دارای چهارده قرن سابقه تاریخی با ابعاد و عناصری روشن و بدون شک است. اهمیت این پیشینه تاریخی و ابعاد گوناگون آن، مانند فرهنگ، تمدن، علوم، اخلاق، فلسفه و هنر و نقش بی‌بدیل آن در تمدن جهان معاصر، تلاش گسترده دانشگاه‌ها و دانشمندان غربی را نیز در راستای تحقیق و مطالعه این تاریخ عظیم برانگیخته است؛ تا بدان پایه که معتبرترین منابع و اطلاعات پژوهشی در حوزه‌های گوناگون تاریخ اسلام را در مراکز علمی غرب می‌توان سراغ گرفت.

به رغم توجه ویژه پژوهشگاه‌های دنیای غرب به اسلام، به علت تاریخی ذاتی آنها از شناخت اسلام ناب و حقیقی - به دلیل عدم دسترسی مستقیم و به دور از تحریف به منابع اصلی و لاجرم اطلاع محدود پژوهشگران از زمینه‌ها و پس‌زمینه‌های یک تحقیق علمی جامع، آثار حرکتی اساسی و همه جانبه از سوی دانشمندان اسلامی به منظور تصحیح و تکمیل تلاش‌های گذشته ضروری است. اگر این حرکت، گسترده، غنی و متکی بر پیشرفته‌ترین روش‌های پژوهشی آغاز شود، بی‌شک تغییرات بنیادی در مسیر این گونه مطالعات در پژوهشگاه‌های مهم دنیا در زمینه تاریخ اسلام و مسائل مختلف آن دور از دسترس نخواهد بود.

هدف اساسی از تأسیس پژوهشکده تاریخ اسلام - که هم اکنون در آغاز راه است - گام زدن در راه تحقق این آرمان می‌باشد. این پژوهشکده با همت و پیگیری استادان ارزشمند تاریخ اسلام و

رشته‌های پیوسته به آن، آغاز به کار کرده و برای نیل به اهداف مقدس خود، آمادۀ همکاری با همه کسانی است که به این اهداف ایمان دارند. از این رو، پاسخگویی به هزاران پرسش را که در خلال مطالعه ۱۴ قرن تاریخ اسلام مورد توجه خواننده و به خصوص پژوهشگران قرار می‌گیرد، وجهه همت خود قرار داده است. تحقق این مهم با روش‌های گوناگون دنبال می‌شود، که نشر آثار پژوهشی استادان و کارشناسان - به صورت تألیف و یا ترجمه - مانند اثر حاضر، از جمله آنهاست. البته برنامه‌هایی همچون تشکیل کارگاه‌های تخصصی، نشست‌های علمی تخصصی و حمایت از پروژه‌ها، پژوهشی مورد نیاز، نیز برای تحقق هدف یاد شده در حال پیگیری و اجراست که ضرورت دارد کیفیت و کمیت آنها افزایش یابد.

این رکز، هم‌اکنون با شش گروه علمی و زیر نظر شورای علمی فعالیت می‌کند، که ان شاء الله به زودی تعداد آنها به در برابر افزایش خواهد یافت. از جمله اقدامات کم سابقه پژوهشکده، تأسیس دانشنامه بنیادین ریاضی، بررسی جهان اسلام است که بزودی اولین مجلد آن عرضه خواهد شد. این دانشنامه با ریاست یکی از استادان در هفت گروه علمی مشغول فعالیت است و هزاران مدخل را - تاکنون - همراه با منابع اصلی آن در پایگاه اینترنتی عرضه کرده است تا دسترسی محققان به منابع را آسان کند.

پژوهشکده تاریخ اسلام به وسیله پایگاه اینترنتی خود با همه پژوهشگران و علاقه‌مندان به مطالعه در سراسر جهان پیوند برقرار می‌کند. این پایگاه، علاوه بر انعکاس همه فعالیت‌های این مرکز علمی، بازتاب‌دهنده فعالیت‌های علمی انجام شده توسط مراکز وابسته خاص دیگر در این رشته است. با فعال شدن پایگاه مزبور، دسترسی پژوهندگان به مرکزی جاه‌دار هم‌جانبه، که انعکاس‌دهنده همه آثار موجود در زمینه تاریخ اسلام باشد، میسر خواهد شد.

علاوه بر آن، هم‌اکنون کتابخانه تخصصی (حقیقی و مجازی) فعال است و به تدریج فعال‌تر خواهد شد. از خداوند بزرگ، برای این تلاش و همه تلاشگران در راه حق و حقیقت، آرزوی موفقیت می‌کنم.

سیدمهدی خامنه‌ای

رئیس پژوهشکده تاریخ اسلام

فهرست مطالب

۹	 سپاسگزارى ها
۱۲	 اختصارات
۱۳	 يادداشت نويسنده بر ترجمه فارسى
۱۵	 ديباچه مترجم
۱۹	 مقدمه نويسنده
۲۳	 روش
۲۷	 فصل اول: ايدئولوژى ها و سياست خارجى
۲۸	 ايدئولوژى كوچ نشينى
۳۵	 ايدئولوژى مملوكان
۴۱	 ايدئولوژى در مناسبات خارجى
۵۳	 فصل دوم: استقرار ايدئولوژى ها
۵۴	 مملوكان و ايلخانان
۵۵	 قُطر و هلاكو
۵۷	 بيسر، هلاكو و اباقا
۶۸	 قلاوون و احمد نكودار
۷۶	 خليل و گيخاتو
۸۵	 مماليك و اردوى زرّين
۹۴	 مُنگكه تيمور و نوقاى
۹۹	 قلاوون و اردوى زرّين
۱۰۳	 فصل سوم: عصر تغيير دين ايلخانان (۱۲۹۵-۱۳۱۶ م/ ۶۹۴-۷۱۶ ق)
۱۱۳	 نخستين لشكر كشى
۱۲۳	 دومين لشكر كشى
۱۳۰	 اسناد جعلى

۱۳۲.....	سومین لشکرکشی
۱۴۱.....	فرمانروایی اولجایتو (۱۳۰۴-۱۳۱۶م/۷۰۳-۷۱۶ق)
۱۴۷.....	فصل چهارم: عصر حمایتگری و چیرگی مسلمانی (۱۳۱۷-۱۳۴۱م/۷۱۷-۷۴۱ق)
۱۴۷.....	مملوکان و ایلخانان
۱۵۰.....	برقراری صلح
۱۶۶.....	سفارت‌های چوپانیان
۱۷۰.....	سقوط چوپانیان
۱۸۱.....	فیل
۱۸۶.....	حمد و ازبک [خان] اردوی زرین
۱۹۷.....	فصل پنجم: برتری منفعتی ممالیک و نظام پساایلخانی (۱۳۲۵-۱۳۸۲م/۷۳۶-۷۸۴ق)
۱۹۸.....	کشمکش‌های تبریز و طلبانه پس از مرگ ابوسعید
۲۰۷.....	واپسین قلایریان: شاهنشاهی ایلخانان
۲۰۹.....	دودمان قلاوونی
۲۱۱.....	حاکمان کوچک: وابستگان و حاکمان قلاوونی
۲۱۴.....	سرزمین اصلی ایلخانان
۲۱۸.....	آناتولی
۲۲۱.....	حاکمان بزرگ‌تر: چوپانیان و جدیریان
۲۳۰.....	برآمدن جلایریان
۲۳۷.....	فصل ششم: حملات تیمور و زوال برتری مملوکان (۱۳۸۲-۱۴۰۴م/۷۸۴-۸۰۷ق)
۲۴۱.....	تاخت‌وتازهای مقدماتی و نخستین لشکرکشی تیمور ۳۸۱-۳۸۸م/۷۸۶-۷۹۰ق
۲۴۵.....	دومین لشکرکشی تیمور (۱۳۹۲-۱۳۹۶م/۷۹۴-۷۹۸ق)
۲۶۳.....	سومین لشکرکشی تیمور (۱۳۹۹-۱۴۰۴م/۸۰۱-۸۰۷ق)
۲۷۹.....	سخن آخر
۲۸۵.....	پیوست‌ها
۲۹۲.....	منابع و مآخذ
۳۰۷.....	نمایه (اشخاص، جای‌ها)